

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
The Evaluation of Master of Education Program Curriculum in
Educational Administration (Curriculum revising on B.E.2561)
Faculty of Education, Silpakorn University

¹สงวน อินทร์รักษ์ Sanguan Inrak

²นพดล เจนอักษร Nopadol Chenaksara

³ประเสริฐ อินทร์รักษ์ Prasert Inrak

⁴นุชนรา รัตนศิริประภา Nuchnara Rattanasiraprapha

⁵ชัตติยา ดวงสำราญ Khatiya Duangsamran

¹²³ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร

¹²³Educational Administration, Silpakorn University

¹Corresponding author, e-mail: Sanguan7724@gmail.com

Received May 22, 2023; Revised May 22, 2023; Accepted: June 6, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2) ศึกษาความคิดเห็น ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 3) ศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรตามเกณฑ์การประกันคุณภาพตามแนว AUN-QA ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) อาจารย์ประจำหลักสูตร 2) นักศึกษาในหลักสูตร 3) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และ 4) ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาในหลักสูตร ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของอาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ความรู้ความสามารถของบุคลากรฝ่ายสนับสนุน ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของนักศึกษา วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่ ด้านการจัดการ

เรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมของหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการดูแลนักศึกษา ด้านวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์ ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร ทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็น ความคาดหวัง ผลผลิตและข้อเสนอแนะประกอบด้วย 1) ควรให้มีการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของภาควิชาที่ได้กำหนดไว้ 2) ควรนำองค์ความรู้ทางการบริหารที่ทันสมัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน 3) ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน และ 4) ควรพัฒนาให้นักศึกษามีความสามารถในการต่อยอดองค์ความรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ

3. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรตามเกณฑ์การประกันคุณภาพตามแนว AUN-QA พบว่าหลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชา อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร; ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต; การบริหารการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were: 1) to evaluate the Master of Education Program Curriculum in Educational Administration (curriculum revising on B.E. 2561), Faculty of Education, Silpakorn University, 2) to study the opinion, expectation and recommendation about Master of Education Program Curriculum in Educational Administration (curriculum revising on B.E.2561), Faculty of Education, Silpakorn University, and 3) to study the Learning outcome as expected from curriculum based on AU.QA. assessment. The sample of this study were 127 respondents composed of four groups: 1) the curriculum instructors, 2) students, 3) alumni students and 4) the administrators of those alumni students. The instrument for collecting the data were structured interview and opinionnaire. The statistic use for analyzing the data were content analysis, Frequency, Percentage, Arithmetic Mean and Standard Deviation.

The findings of this research were as follows:

1. The Master of Education Program Curriculum in Educational Administration (curriculum revising on B.E. 2561), Faculty of Education, Silpakorn University was appropriately and relevant with the curriculum objectives, curriculum structure, subject contents, knowledge and student background, instructors experiences, thesis advisor, knowledge of supportive personnel level, media and accommodation materials, buildings, instructional process, curriculum activities, measurement and evaluation, student's care, and academy and research. While the satisfaction for inputs, processes, outputs and as a whole of curriculum were rated at a height level.

2. The opinion, expectation and recommendations for the curriculum were as follows: 1) It should develop the students to achieve character mentioned by philosophy of curriculum, 2) it should stimulate the students to apply the body of knowledge on administration to their work, 3) It should improve the curriculum based on the technology change, 4) it should develop the students to be able to expand their knowledge and professional growth by research process.

3. The learning outcome of the curriculum based on AUN-QA. assessment found that the curriculum can respond the needs of students, and school administrators at a high-level.

Keywords: Curriculum Evaluation; Master of Education; Educational Administration

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้เป็นพลังในการเสริมสร้างประเทศ โดยอาศัยกระบวนการต่างๆ เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพ การศึกษาของไทยในอนาคตจึงต้องเป็นระบบที่สามารถเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคล ครอบครัวและชุมชน ส่งเสริมให้บุคคลมีความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ปรับตัวได้กับสภาวะโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว (อนุวัตร อินทนชิตจัย, 2562) การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การจัดการศึกษาในประเทศใดก็ตามจะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ถ้าขาดหลักสูตรที่เปรียบเสมือนแผนหรือโครงสร้างของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนให้ไปสู่จุดหมายปลายทางและเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการศึกษา การศึกษาในระดับอุดมศึกษาก็เช่นเดียวกันกับการศึกษาระดับอื่นๆ ที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชานั้นๆ โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้ความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, 2553)

เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาดังกล่าว และสอดคล้องกับความจำเป็นในการดำเนินงานบริหารการศึกษาในปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องถูกถ่ายทอดผ่านหลักสูตรที่ภาควิชาได้พัฒนาขึ้น และเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด หลักสูตรจำเป็นต้องผ่านกระบวนการประเมินหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพ โดยการประเมินหลักสูตรนั้นมุ่งหาคำตอบว่า หลักสูตรได้ดำเนินการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมถึงทำการรวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพ ทันสมัยเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน และมีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ นอกจากนี้ผลของการประเมินหลักสูตรฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) นี้จะให้ข้อมูลที่จำเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พ.ศ. 2566 ที่สอดคล้องกับระบบการประเมินคุณภาพหลักสูตรตามเกณฑ์การประเมินระบบการประกันคุณภาพพระดับหลักสูตร AUN-QA (งานประกันคุณภาพการศึกษา, 2563) และช่วยให้ข้อมูลในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (expected learning outcomes) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินคุณภาพและเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) ดังนี้

1. เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561)
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็น ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561)
3. เพื่อศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรตามเกณฑ์การประกันคุณภาพตามแนว AUN-QA

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) อาจารย์ประจำหลักสูตร 2) นักศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ในปีการศึกษา 2561-2563 3) ผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2564 และ 4) ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตที่จบการศึกษา ปีการศึกษา 2564 ซึ่งผู้ประเมินหลักสูตรเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าและคุณภาพของหลักสูตร เพื่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยดำเนินการประเมินหลักสูตรใน 3 ประเด็นคือ 1) ปัจจัยนำเข้า (antecedents) 2) กระบวนการ transaction) 3) ผลลัพธ์ (outcomes) ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการประเมินหลักสูตรดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการประเมินหลักสูตร ในการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) มีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 การจัดทำโครงร่างการประเมินหลักสูตร โดยการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ วารสาร วิชาการ ผลการวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตร การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) ทำโครงร่างการประเมิน วางแผนการประเมินและกำหนดขอบข่ายการประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินหลักสูตรฯ ผู้ประเมินทำการออกแบบการประเมิน กำหนดเป้าหมายและรูปแบบการประเมิน ระบุเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ซึ่งได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) และแบบสอบถาม (questionnaire) โดยผู้ประเมินดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเชื่อมั่น (reliability) และทำการปรับแก้เครื่องมือก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ประเมินรวบรวมข้อมูลและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลักษณะข้อมูลได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สถิติความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) จากนั้นทำการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลและอภิปรายผล การประเมิน เขียนรายงานผลการประเมิน

ประเด็นการประเมิน

ในการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ดำเนินการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของ Stake, Robert E. ซึ่งพิจารณาหลักสูตรใน 3 ประเด็นคือ 1) ปัจจัยนำเข้า (antecedents) 2) กระบวนการ (transaction) 3) ผลลัพธ์ (outcomes) (Stake, Robert E., 1988) โดยมีรายละเอียดการประเมินหลักสูตรดังต่อไปนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (antecedents) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาในหลักสูตร ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ความรู้ความสามารถของบุคลากรสนับสนุน ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของนักศึกษา วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่

2. ด้านกระบวนการ (transaction) ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมของหลักสูตร การวัดและประเมินผล การดูแลนักศึกษาด้านวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์

3. ด้านผลลัพธ์ (outcomes) ประกอบด้วย ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของนักศึกษา ความพึงพอใจของอาจารย์ประจำหลักสูตร ด้านความมีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านคุณลักษณะบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความพึงพอใจของนักศึกษา ความพึงพอใจของบัณฑิต

2. ประชากร/ผู้ให้ข้อมูล

ประชากร/ผู้ให้ข้อมูล ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในทางตรงและทางอ้อม รวมถึงบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลอันมีส่วนในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) ประกอบด้วย 1) อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) จำนวน 9 คน โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ 2) นักศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ปีการศึกษา 2561-2563) จำนวน 165 คน โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม 3) บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 คน โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และ 4) ผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 คน โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างของการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้ประเมินกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางประมาณการขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ

127 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) (Krejcie and Morgan, 1970)

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) แบ่งเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) และตอนที่ 2 ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)

1. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านปัจจัยนำเข้า (antecedents) จากการตอบแบบ สัมภาษณ์ของอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ เกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (antecedents) พบว่าปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีความเหมาะสม ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (antecedents) พบว่า โดยภาพรวม มีความ เหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมสูงสุดในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ด้านคือ เนื้อหารายวิชาในหลักสูตร และด้านที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดจำนวน 5 ด้าน โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านประสบการณ์ของอาจารย์/ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร ด้านความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของนักศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่ และด้าน ความรู้ความสามารถของบุคลากรฝ่ายสนับสนุน ตามลำดับ

จากการตอบแบบสอบถามของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (antecedents) พบว่าโดยภาพรวม มี ความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากทุกๆ ข้อ โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร ด้านเนื้อหา รายวิชาในหลักสูตร ด้านความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของอาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ด้านความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของนักศึกษา ด้านความรู้ความสามารถของ บุคลากรฝ่ายสนับสนุน และด้านวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่ ตามลำดับ

2. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านกระบวนการ (transaction) จากการตอบแบบ สัมภาษณ์ของอาจารย์ประจำหลักสูตรฯเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา ด้านกระบวนการพบว่า มีความเหมาะสม ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือด้านการจัดกิจกรรมของหลักสูตร ส่วนด้านอื่นๆ มีความเหมาะสมระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการดูแลนักศึกษา ด้านวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์ ตามลำดับ

จากการตอบแบบสอบถามของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านกระบวนการ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านด้านการดูแลนักศึกษา ด้านวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์ ตามลำดับ และพบว่าด้านที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้านคือ ด้านการวัดและประเมินผล

3. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านผลลัพธ์ (outcomes) จากการตอบแบบสัมภาษณ์ของอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ เกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านผลลัพธ์ (outcomes) พบว่า หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก นักศึกษามีคุณลักษณะเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก มีความรู้ความสามารถ มีบุคลิกภาพ คุณลักษณะดี มีความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการสืบค้นข้อมูล มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข สามารถติดต่อ สื่อสารทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถดำรงตนเป็นนักบริหารและนักวิชาการที่ดี เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ

จากการตอบแบบสอบถามของผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาเกี่ยวกับผลลัพธ์ (outcomes) ของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พบว่า ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษามีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ที่ระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านคุณลักษณะบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความมีคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ

จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับมาก 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเนื้อหาสาระในหลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษามีความพึงพอใจต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจต่อโครงสร้างของหลักสูตร แผนการจัดการศึกษา ระยะเวลา จำนวนหน่วยกิต นักศึกษามีความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญของอาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถของบุคลากรฝ่ายสนับสนุน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุดในระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้คำปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจต่อสื่อวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกแหล่งเรียนรู้ และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อกระบวนการวัดและประเมินผล และการสอบประมวลผลความรู้ ตามลำดับ

จากการตอบแบบสอบถามของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมที่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุดในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อโครงสร้างของหลักสูตร แผนการจัดการศึกษา ระยะเวลา จำนวนหน่วยกิต และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อเนื้อหาสาระในหลักสูตร ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุดในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อคือ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อสื่อวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งเรียนรู้ และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อกระบวนการวัดและประเมินผล และการสอบตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

อาจารย์ประจำหลักสูตรฯได้แสดงความเห็นไว้ว่า ควรพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของภาควิชาการบริหารการศึกษาคือ “คุณภาพวิชาการ เชี่ยวชาญกิจกรรม ผู้นำที่สามารถและสร้างสรรค์” นั่นคือ ความเป็นนักวิชาการ นักวิจัยและนักบริหาร สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการวิจัย สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีความรู้ความสามารถ บุคลิกภาพที่ดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และควรปรับช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ผู้บริหารให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และเพิ่มกิจกรรมเสริมหรือรายวิชาที่ช่วยเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการทำวิจัย การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอแนะว่าในการพัฒนาหลักสูตรรวมถึงการกำหนดรายละเอียดของรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรควรเป็นเสรีภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภายนอกควรลดบทบาทในการแทรกแซงการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

นักศึกษาในหลักสูตรได้แสดงความคิดเห็นว่า หลักสูตรควรนำองค์ความรู้ทางการบริหารที่ทันสมัยและการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพิ่มรายวิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับสถิติ เทคนิควิธีวิจัย การดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และบทบาทการเป็นมหาบัณฑิต นักวิชาการและนักวิจัย เพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพิ่มการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จากอาจารย์ จากรุ่นพี่ จากนักบริหารมืออาชีพและผู้เชี่ยวชาญ เพิ่มการพัฒนาบุคลิกภาพ การวางตัวและมารยาททางสังคม เพิ่มการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ให้ยึดมั่นในหลักการความถูกต้องและความยุติธรรม เพิ่มกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์รุ่นพี่รุ่นน้องและศิษย์เก่า

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรได้แสดงความคิดเห็นว่าหลักสูตรเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความพึงพอใจในเนื้อหาของหลักสูตรและครูอาจารย์มีความสามารถตรงตามความต้องการในการศึกษาต่อในหลักสูตรเป็นอย่างยิ่ง เนื้อหาวิชาความรู้ที่ได้รับสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้เต็มที่และเป็นปัจจุบัน ตลอดจนงานวิจัยหรือการค้นคว้า

อิสระมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งสามารถนำไปต่อยอดการจัดทำวิทยฐานะหรือผลงานทางวิชาการต่อไปได้อีกด้วย

ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า นักศึกษาควรสามารถต่อยอดความรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ นักศึกษาควรมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคม ทำงานเป็น สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ มีไหวพริบปฏิภาณ สามารถแก้ปัญหาได้ การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

1. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านปัจจัยนำเข้า (antecedents) จากการตอบแบบสัมภาษณ์ของอาจารย์ประจำหลักสูตร การสอบถามนักศึกษา และการสอบถามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา พบว่า หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการพัฒนาหลักสูตรและในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น ภาควิชาฯ จำเป็นต้องดำเนินการอย่างรอบคอบและเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับทิศทางหรือแผนพัฒนาการศึกษาและนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่องค์กรวิชาชีพกำหนด สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, 2553) และไม่ขัดแย้งกับปรัชญาการจัดการศึกษาของภาควิชาฯ ของคณะวิชาและของมหาวิทยาลัย (คณะกรรมการประกันคุณภาพและขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล, 2564) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุชาดา นันทะไชย และคณะ ที่ได้ประเมินหลักสูตร ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผลการประเมินพบว่า วัตถุประสงค์ โครงสร้างและรายวิชามีความเหมาะสมในระดับมากเช่นเดียวกัน (สุชาดา นันทะไชย และคณะ, 2550)

2. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านกระบวนการ (transaction) จากการตอบแบบสัมภาษณ์ของอาจารย์ประจำหลักสูตร การสอบถามนักศึกษา และการสอบถามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านกระบวนการในประเด็นด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมของหลักสูตร การวัดและประเมินผล การดูแลนักศึกษาด้านวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์ มีความเหมาะสม ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาควิชาการบริหารการศึกษาให้ความสำคัญและใส่ใจในการดำเนินงานตามแผนการบริหารหลักสูตร เพื่อให้สามารถผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ส่งเสริมให้อาจารย์จัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย สอดแทรกคุณธรรมศีลธรรมและมารยาทในสังคม เพื่อให้ นักศึกษามีคุณสมบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตรงตามความคาดหวังและความต้องการของสังคม

3. ผลการประเมินหลักสูตรฯ ด้านผลลัพธ์ (outcomes) จากการตอบแบบสัมภาษณ์ของอาจารย์ประจำหลักสูตรและการสอบถามผู้บังคับบัญชาของนักศึกษา พบว่า ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านผลลัพธ์ มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สามารถสร้างนักศึกษาที่มีความรู้ความ สามารถและมีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ตรงตามความต้องการของบุคคลและสามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ของสังคมและหน่วยงานของนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ นักศึกษายังได้รับการยอมรับในแวดวงวิชาการและวิชาชีพ มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมที่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะภาควิชาฯ ให้ความสำคัญตั้งแต่กระบวนการพัฒนา หลักสูตร การพิจารณาถึงบริบทแวดล้อม ความต้องการของสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การคัดเลือกนักศึกษา การคัดเลือกบุคลากร คณาจารย์ การจัดหาทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถผลิตนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ในภาควิชาที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเต็มใจในการดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ทำให้นักศึกษารู้สึกพึงพอใจ ผ่อนคลายและได้รับการดูแลทั้งในด้านวิชาการ ด้านการปฏิบัติงาน การทำงานวิจัย นอกจากนี้อาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษายังให้การดูแลนักศึกษาเป็นอย่างดีแล้ว นักศึกษายังได้รับการบริการที่ดีจากบุคลากรฝ่ายสนับสนุนและได้เรียนรู้เนื้อหา ทฤษฎี การประยุกต์ใช้องค์ความรู้กับการปฏิบัติงาน ได้เรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการวิจัย ทำให้นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ใหม่ ทำให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาการและวิชาชีพ

ตอนที่ 2 ความคาดหวังและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

อาจารย์ประจำหลักสูตรฯ ได้แสดงความคาดหวังเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ไว้ว่าควรพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของภาควิชาการบริหารการศึกษาคือ “คุณภาพวิชาการ เชี่ยวชาญกิจกรรม ผู้นำที่สามารถและสร้างสรรค์” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาในหลักสูตรควรได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นนักวิชาการ นักวิจัยและนักบริหารมืออาชีพ ที่สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการวิจัย นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีความรู้ความสามารถ มีบุคลิกภาพที่ดี มีความรับผิดชอบตนเองและสังคม เนื่องจากนักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเป็นผู้ถูกคาดหวังให้มีความเป็นนักวิชาการที่สามารถดูแลให้คำปรึกษาเกี่ยวกับองค์ความรู้ หลักการบริหารและกระบวนการวิจัยต่างๆ ได้ นอกจากนี้ ยังต้องเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อสังคมโดยรวม เพราะต้องเป็นผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการนำพากลุ่มคน หรือองค์กรไปสู่ความก้าวหน้าได้ หลักสูตรฯควรปรับระยะเวลาหรือช่วง เวลาในการจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ผู้บริหารให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และเพิ่มกิจกรรมเสริมหรือรายวิชาที่ช่วยเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการทำวิจัย การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

นักศึกษาในหลักสูตรฯ และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ได้แสดงความคิดเห็น ความคาดหวังและข้อเสนอแนะ ไว้ว่าหลักสูตรควรนำองค์ความรู้ทางการบริหารที่ทันสมัยและการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพิ่มกิจกรรมเสริมหลักสูตรและเนื้อหารายวิชาที่เกี่ยวกับสถิติวิจัย เทคนิควิธีวิจัย การดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเข้าใจความคาดหวังและมุมมองของสังคมที่มองว่า “มหาบัณฑิต” ควรมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถเชิงวิชาการ สามารถให้คำแนะนำและความช่วยเหลือบุคคล เพื่อนร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและปัญหาเชิงวิชาการได้ นอกจากนี้ นักศึกษายังแสดงความคิดเห็นว่า หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ควรเตรียมความพร้อมให้แก่ นักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการเป็นมหาบัณฑิต นักวิชาการ

ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาได้แสดงความคิดเห็น ความคาดหวังและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ว่าหลักสูตรควรพัฒนาให้นักศึกษามีความสามารถในการต่อยอดความรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ พัฒนานักศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคม ทำงานเป็น สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ มีไหวพริบปฏิภาณ สามารถแก้ปัญหาได้ ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานต้องการผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้มาใช้ได้จริง สามารถชี้นำสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไปได้

บทสรุป

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรได้ผลการประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ทั้งในส่วนโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาในหลักสูตร ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของอาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ความรู้ความสามารถของบุคลากรฝ่ายสนับสนุน ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของนักศึกษา วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมของหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการดูแลนักศึกษา ด้านวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์ ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร ทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งความคิดเห็น ความคาดหวัง ผลผลิตและข้อเสนอแนะประกอบด้วย 1) ควรให้มีการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของภาควิชาที่ได้กำหนดไว้ 2) ควรนำองค์ความรู้ทางการบริหารที่ทันสมัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน 3) ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน และ 4) ควรพัฒนาให้นักศึกษามีความสามารถในการต่อยอดองค์ความรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) โดยใช้รูปแบบการประเมินที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (criteria-based model) ตามแนวคิดของ Robert E. Stake ซึ่งพิจารณาใน 3 ประเด็นคือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3)

ผลลัพธ์ ซึ่งผู้ประเมินได้รวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Robert E. Stake, 1988) สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้ดังต่อไปนี้

1. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ตามเกณฑ์ AUN-QA
2. เพิ่มการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้บุคคลภายนอกทราบด้วยช่องทางที่หลากหลาย
3. ปรับเนื้อหาให้มีความทันสมัย ใส่ใจความเปลี่ยนแปลงของสังคม นวัตกรรม เทคโนโลยี และทิศทาง การจัดการศึกษา
4. ปรับช่วงระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและรูปแบบการฝึกประสบการณ์ให้เหมาะสมกับนักศึกษาแต่ละคน และชี้แจงวัตถุประสงค์และเกณฑ์การวัดและประเมินผลของการฝึกประสบการณ์ให้ชัดเจน
5. เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัย รวมถึงสถิติและโปรแกรมที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. เพิ่มเนื้อหารายวิชาในการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการเป็นมหาบัณฑิต
7. ตามบทบาทที่สังคมคาดหวัง รวมถึงบุคลิกภาพ มารยาทสังคม การแต่งกาย เป็นต้น
8. ทำให้นักศึกษาตระหนักถึงวิธีการและประโยชน์ของการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และแหล่งค้นคว้าที่หลากหลาย เช่น ห้องสมุด ศูนย์ความเป็นเลิศ เป็นต้น
9. เพิ่มช่องทางและความถี่ในการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
10. พัฒนาระบบการกำกับติดตามการดำเนินการวิจัย การค้นคว้าอิสระ และการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการประกันคุณภาพและขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล. (2564). “คู่มือแนวทางดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยศิลปากร (ระดับหลักสูตร)”. คณะกรรมการประกันคุณภาพและขับเคลื่อนการพัฒนา คุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- งานประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. (2563). เอกสารประกอบการชี้แจง แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ AUN QA ประจำปีการศึกษา 2563. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2565 จาก <http://ir.rmuts.ac.th/sites/ir.rmuts.ac.th/files/file/dowslond/04AUNQA.pdf>
- มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2561). หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561). ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. (2553). มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

- สุชาติ นันทะไชยและคณะ. (2550). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. *รายงานการวิจัย*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อนุวัตร อินทนชิตจ้อย. (2562). “รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบทางการบริหารกับความผูกพันต่อโรงเรียนของครูสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา”. *ปริญญาดุษฎีบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). “Determining Sample Size for ResearchActivities.” *Educational and Psychological Measurement*, no. 30(3): 607-610.
- Stake, Robert E. (1988). *Evaluating curriculum*. Geelong, Vic. Deakin University.

